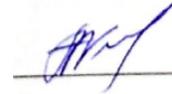

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри

Г. І. Слосанська

«09» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУПРОВІД РОДИН ДІТЕЙ З ООП

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	016 Спеціальна освіта (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	Логопедія (найменування освітньої програми)
Мова навчання	українська

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Супровід родин дітей з ООП**» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Логопедія» зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Розробник:

Поліщук В.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Протокол № 2 від 09 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти | Ганна СЛОЗАНСЬКА

**1. Опис навчальної дисципліни
«Супровід родин дітей з ООП»**

1	Освітня програма	Логопедія
2	Спеціальність	016 Спеціальна освіта
3	Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
4	Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
5	Статус дисципліни	Вибіркова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	3
8	Семестр	5
9	Кількість змістових модулів	1
10	Форма підсумкового контролю	залік
11	ІНДЗ	ІНДЗ
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4 кредити
12	Загальна кількість годин	120
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 48 Заочна форма – 20
14	Лекції (год.)	Денна форма – 24, заочна форма – 10
15	Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 24, заочна форма – 10
16	Практичні заняття (год.)	Денна форма – 0, заочна форма – 0
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 72, заочна форма – 100

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 40 % до 60 %
- для заочної форми навчання – 20 % до 80 %.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Супровід родин дітей з ООП» є підготовка висококваліфікованих фахівців в галузі спеціальної освіти, здатних до виконання складних спеціалізованих завдань з планування та здійснення супроводу родин дітей з ООП.

Зміст курсу «Супровід родин дітей з ООП» покликаний забезпечити оволодіння бакалаврами знаннями про нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти дітей з ООП; особливості функціонування родин, які виховують дітей з ООП; виконання складних спеціалізованих завдань з планування та здійснення супроводу родин дітей з ООП.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Супровід родин дітей з ООП» забезпечує досягнення здобувачами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційної педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства (вільного демократичного) та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

СК 1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК 4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК 6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційнопедагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

СК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК 10. Здатність до системного психолого педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК 11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єктсуб'єктної комунікації.

СК 13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК 14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК 17. Здатність ініціювати, впроваджувати та оцінювати соціальні зміни, спрямовані на покращення добробуту та соціального захисту дітей з особливими потребами та їхніх, надавати соціальну та соціально-педагогічну допомогу та підтримку.

СК 18. Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.

Програмні результати навчання.

РН 3 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 4 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 6 Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН 7 Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 13 Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та

корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

РН 14 Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН 15 Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН 17 Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 19 Вміти аналізувати потреби і проблеми дітей з особливими освітніми потребами та їхніх сімей, знаходити інноваційні рішення та залучати ресурси для їх задоволення та вирішення.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Становлення інклюзивної освіти: від інтеграції до інклюзії

Аналіз поняттєвого апарату навчальної дисципліни «Супровід родин дітей з ООП». Історичний контекст **обґрунтування і розвитку** концепції інклюзивної освіти дітей з ООП та супроводу їх родин. Зарубіжний досвід реалізації інклюзивної освіти та супроводу родин дітей з ООП. Концептуальні засади інклюзивної освіти. Основні документи, що визначають суть інклюзивної освіти та супроводу родин дітей з ООП. Основні принципи інклюзивної освіти. Переваги та недоліки інклюзивної освіти. Міжнародні організації, що формують політику у галузі інклюзивної освіти.

Тема 2. Характеристика категорій дітей з ООП.

Аналіз суті понять: «особливі освітні потреби»; «діти з ООП»; «супровід» та «супровід родин дітей з ООП». Підходи до визначення груп дітей з ООП. Характеристика основних категорій дітей з ООП. Підходи до супроводу дітей з ООП та членів їх родин.

Тема 3. Узагальнена характеристика родин, які виховують дитину з ООП.

Вплив народження дитини з ООП на родину. Труднощі, з якими стикаються члени родини, в яких народилася дитина з ООП. Моделі розвитку дітей з неповносправністю та врахування особливостей допомоги сім'ї, яка має дитину з ООП. Мета супроводу родини, яка виховує дитину з ООП. Системний характер супроводу родини, яка виховує дитину з ООП. Роль сім'ї у вихованні і розвитку дитини з ООП.

Тема 4. Робота команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП

Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП. Діяльність інклюзивно-ресурсного центру щодо супроводу дитини з ООП та членів родини. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Індивідуальна програма розвитку – основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 5. Особливості психолого-педагогічного супроводу і підтримки членів родини дітей з ООП.

Стратегічні завдання психологічного супроводу батьків дітей з ООП працівниками інклюзивно-ресурсного центру. Провідні завдання навчальних закладів середньої та дошкільної освіти у роботі із батьками дітей з ООП. Етапи роботи навчальних закладів середньої та дошкільної освіти у роботі із батьками дітей з ООП (діагностичний; інформаційний; практичний). Провідні завдання психолого-педагогічного супроводу членів родини, які виховують дітей з ООП.

Тема 6. Супровід родини, яка виховує дитину з церебральним паралічем (ДЦП).

Дитячий церебральний параліч (ДЦП). Причини виникнення. Форми ДЦП.

Допомога дитині з ЦП (церебральним паралічем) у різні періоди розвитку.

Методики корекції та навчання дітей з ДЦП. Супровід батьків у виборі закладу надання спеціальної допомоги дитині з ДЦП. Допомога батькам в організації навчання і розвитку дитини з ДЦП.

Тема 7. Супровід батьків, які виховують дитину із затримкою психічного розвитку (ЗПР).

Підходи до трактування і розуміння затримки психічного розвитку дитини (ЗПР). Вплив розумової відсталості на загальний розвиток дитини?

Основні показники психічного розвитку дитини. Супровід родини у період дошкільний період розвитку дитини із ЗПР. Допомога батькам у формуванні готовності дитини до навчання у школі?

Особливості супроводу батьків при виборі закладу, де має навчатися дитина із ЗПР.

Тема 8. Супровід родини, яка виховує дитину з аутизмом.

Аутизм; чинники, що зумовлюють виникнення аутизму. Особливості супроводу батьків, які виховують дитину з аутизмом. Можливості впливу батьків на розвиток дитини з аутизмом від 3-х до 7 років. Допомога батькам у виборі засобів розвитку, навчання та оволодінні системою альтернативної комунікації.

Допомога батькам у виборі закладу освіти. Особливості роботи з батьками в організації навчання і розвитку дитини з аутизмом.

Тема 9. Супровід родини, яка виховує дитину з порушення слуху.

Порушення слуху: причини. Коли потрібно перевіряти слух дитини?

Супровід батьків у слухопротезуванні дитини. Супровід батьків у виборі закладу надання спеціальної допомоги дитині з порушенням слуху (спеціальні дитячі ясла-садочки; спеціальні групи при загальноосвітніх яслах-садочках; реабілітаційні центри). Допомога батькам в організації навчання і розвитку дитини із порушенням слуху у родині.

Тема 10. Супровід родин, які виховують дитину з порушенням зору.

Перші ознаки порушень зору у дітей. Поширені причини порушень зору.

Робота з батьками щодо попередження виникнення проблем із зором. Робота з батьками щодо допомоги дитині, у якої появилися проблеми із зором.

Вибір батьками дошкільного закладу для дитини із порушенням зором.

Вибір батьками загальноосвітнього закладу для дитини із порушенням зором.

Тема 11. Соціальний супровід родини, яка виховує дитину з ООП.

Суть соціального супроводу родини, яка виховує дитину з ООП.

Основні види соціальної роботи з родиною, яка виховує дитину з ООП. Особливості і форми соціальної роботи з родиною, яка виховує дитину з ООП. Інноваційні технології роботи з родинами дітей з ООП. Принципи навчання дорослих самодопомозі. Попередження емоційного вигорання членів родини, яка виховує дитину з ООП.

Тема 12. Взаємодія соціальних інститутів у супроводі родин, які виховують дитину з ООП. Системний підхід до супроводу та консультування родин, які виховують дитину з ООП. Правнича підтримка сімей дітей з ООП.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	с.	інд	с. р.		л	п	с.	інд	с. р.
	120	24		24		72	120	10	10	10		100
Модуль 1												
Тема 1. Становлення інклюзивної освіти: від інтеграції до інклюзії. Аналіз поняттєвого апарату навчальної дисципліни «Супровід родин дітей з ООП»: Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Основні документи, що визначають суть інклюзії. Переваги та недоліки інклюзивної освіти.	10	2	0	2	0	6	10	0	0	0	0	10
Тема 2. Характеристика груп дітей з ООП. Підходи до визначення груп дітей з ООП? Характеристика основних груп дітей з ООП. Підходи до супроводу дітей з ООП та членів їх родин.	10	2	0	2	0	6	10	0	0	0	0	10
Тема 3. Узагальнена характеристика родин, які виховують дитину з ООП. Труднощі, з якими стикаються члени родини дітей з ООП. Мета супроводу. Системний характер супроводу. Можливості родини щодо впливу на розвиток і соціалізацію дитини з ООП.	10	2	0	2	0	6	10	1	0	1	0	8
Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами Діяльність інклюзивно-ресурсного центру щодо супроводу членів родини дітей з ООП. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП	10	2	0	2	0	6	10	1		1	0	8
Тема 5. Особливості психолого-педагогічного супроводу і підтримки членів родини дітей з ООП. Завдання психологічного супроводу батьків дітей з ООП працівниками ІРЦ. Завдання навчальних закладів середньої та дошкільної освіти у роботі із батьками дітей з ООП.	10	2	0	2	0	6	10	1	0	1	0	8

<p>Тема 6. Супровід родини, яка виховує дитину з церебральним паралічем ДЦП). Допомога дитині з ДЦП у різні періоди розвитку. Супровід батьків у виборі закладу надання спеціальної допомоги дитині та в організації навчання і розвитку дитини.</p>	10	2	0	2	0	6	10	1	0	1	0	8
<p>Тема 7. Супровід батьків, які виховують дитину із затримкою психічного розвитку (ЗПР). Основні показники психічного розвитку дитини. Супровід родини у дошкільному періоді розвитку дитини із ЗПР. Допомога батькам у формуванні готовності дитини до навчання та виборі закладу навчання.</p>	10	2	0	2	0	6	10	1	0	1	0	8
<p>Тема 8. Супровід родини, яка виховує дитину з аутизмом. Допомога батькам у виборі засобів розвитку, навчання та оволодінні системою альтернативної комунікації. Допомога батькам у виборі закладу освіти.</p>	10	2		2		6	10	1		1		8
<p>Тема 9. Супровід родини, яка виховує дитину з порушення слуху. Супровід батьків при виборі закладу надання спеціальної допомоги дитині (спеціальні дитячі ясла-садочки; спеціальні групи при загальноосвітніх яслах-садочках; реабілітаційні центри). Допомога батькам в організації навчання і розвитку дитини.</p>	10	2		2		6	10	1		1		8
<p>Тема 10. Супровід родин, які виховують дитину з порушенням зору. Поширені причини порушень зору. Робота з батьками щодо попередження виникнення проблем із зором. Допомога батькам при: виборі дошкільного дошкільного та загальноосвітнього закладу для дитини із порушенням зором.</p>	10	2		2		6	10	1		1		8
<p>Тема 11. Соціальний супровід родини, яка виховує дитину з ООП. Суть соціального супроводу родини, яка виховує дитину з ООП. Основні види соціальної роботи з родиною. Форми роботи з родиною, яка виховує дитину з ООП. Принципи навчання дорослих.</p>	10	2		2		6	10	1		1		8

Тема 12. Взаємодія соціальних інститутів у супроводі родин, які виховують дитину з ООП. Системний підхід до супроводу та консультування родин, які виховують дитину з ООП.	10	2		2		6	10	1		1		8
Усього годин	120	24		24		72	120	10		10	0	100

4.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	Тема 1	Тема 1. Становлення інклюзивної освіти: від інтеграції до інклюзії.	2	0
2	Тема 2	Тема 2. Характеристика груп дітей з ООП.	2	1
3	Тема 3	Тема 3. Узагальнена характеристика родин, які виховують дитину з ООП.	2	1
4	Тема 4	Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами	2	1
5	Тема 5.	Тема 5. Особливості психолого-педагогічного супроводу і підтримки членів родини дітей з ООП.	2	1
	Тема 6.	Тема 6. Супровід родини, яка виховує дитину з церебральним паралічем (ДЦП).	2	1
6	Тема 7.	Тема 7. Супровід батьків, які виховують дитину із затримкою психічного розвитку (ЗПР).	2	1
	Тема 8.	Тема 8. Супровід родини, яка виховує дитину з аутизмом.	2	1
9	Тема 9.	Тема 9. Супровід родини, яка виховує дитину з порушення слуху.	2	1
10	Тема 10.	Тема 10. Супровід родин, які виховують дитину з порушенням зору.	2	1
11	Тема 11.	Тема 11. Соціальний супровід родини, яка виховує дитину з ООП.	2	0
12	Тема 12.	Тема 12. Взаємодія соціальних інститутів у супроводі родин, які виховують дитину з ООП.	2	1
		Всього годин	24	10

5. Теми семінарських занять

№ семінарського заняття	Назва теми	Кількість Годин Ст.. ф. н	Кількість Годин / з.ф.н.
Семінарське заняття 1.	Тема 1. Становлення інклюзивної освіти: від інтеграції до інклюзії.	2	0
Семінарське заняття 2.	Тема 2. Характеристика груп дітей з ООП.	2	0
Семінарське заняття 3.	Тема 3. Узагальнена характеристика родин, які виховують дитину з ООП.	2	1
Семінарське заняття 4	Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.	2	1
Семінарське заняття 5	Тема 5. Особливості психолого-педагогічного супроводу і підтримки членів родини дітей з ООП.	2	1
Семінарське заняття 6	Тема 6. Супровід родини, яка виховує дитину з церебральним паралічем.	2	1
Семінарське заняття 7	Тема 7. Супровід батьків, які виховують дитину із затримкою психічного розвитку (ЗПР).	2	1
Семінарське заняття 8	Тема 8. Супровід родини, яка виховує дитину з аутизмом.	2	1
Семінарське заняття 9	Тема 9. Супровід родини, яка виховує дитину з порушення слуху.	2	1
Семінарське заняття 10	Тема 10. Супровід родин, які виховують дитину з порушенням зору.	2	1
Семінарське заняття 11	Тема 11. Соціальний супровід родини, яка виховує дитину з ООП.	2	1
Семінарське заняття 12	Тема 12. Конференція: «Актуальні проблеми соціального супроводу родин дітей з ООП: здобутки, надбання, проблемні аспекти».	2	1
Всього		24	10

8. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кількість Годин/с. Ст. ф. н.	Кількість Годин / з.ф.н.
Тема 1	<p>Тема 1. Становлення інклюзивної освіти: від інтеграції до інклюзії.</p> <p>Аналіз поняттєвого апарату навчальної дисципліни «Супровід родин дітей з ООП». Становлення концепції інклюзивної освіти та супроводу родин дітей з ООП; короткий екскурс в історію. Зарубіжний досвід реалізації інклюзивної освіти. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Основні документи, що визначають суть інклюзії. Основні принципи інклюзивної освіти. Переваги та недоліки інклюзивної освіти. Міжнародні організації, що формують політику у галузі інклюзивної освіти.</p>	6	10
Тема 2	<p>Тема 2. Характеристика груп дітей з ООП.</p> <p>Аналіз суті понять: «особливі освітні потреби»; «діти з ООП»; «супровід» та «супровід родин дітей з ООП». Підходи до визначення груп дітей з ООП? Характеристика основних груп дітей з ООП. Підходи до супроводу дітей з ООП та членів їх родин.</p>	6	8
Тема 3.	<p>Тема 3. Узагальнена характеристика родин, які виховують дитину з ООП.</p> <p>Вплив народження дитини з ООП на родину. Труднощі, з якими стикаються члени родини, в яких народилася дитина з ООП. Моделі розвитку дітей з неповносправністю та врахування особливостей допомоги сім'ї, яка має дитину з особливими потребами. Мета супроводу родини, яка виховує дитину з ООП. Системний характер супроводу родини, яка виховує дитину з ООП.</p>	6	8
Тема 4.	<p>Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами</p> <p>Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП. Діяльність інклюзивно-ресурсного центру щодо супроводу дитини з ООП та членів родини. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Індивідуальна програма розвитку – основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами.</p>	6	8
Тема 5.	<p>Тема 5. Особливості психолого-педагогічного супроводу і підтримки членів родини дітей з ООП.</p> <p>Роль сім'ї у вихованні і розвитку дитини з ООП. Стратегічні завдання психологічного супроводу батьків дітей з ООП працівниками інклюзивно-ресурсного центру. Провідні завдання навчальних закладів середньої та дошкільної освіти у роботі із батьками дітей з ООП. Етапи роботи навчальних закладів середньої та дошкільної</p>	6	8

	освіти у роботі із батьками дітей з ООП (діагностичний; інформаційний; практичний). Провідні завдання психолого-педагогічного супроводу членів родини, які виховують дітей з ООП.		
Тема 6.	Тема 6. Супровід родини, яка виховує дитину з церебральним паралічем (ДЦП). Дитячий церебральний параліч. Причини виникнення; форми ДЦП. Допомога дитині з ДЦП у різні періоди розвитку. Методики корекції та навчання дітей з ДЦП. Супровід батьків при виборі закладу надання спеціальної допомоги дитині з ДЦП. Допомога батькам в організації навчання і розвитку дитини з ДЦП.	6	8
Тема 7	Тема 7. Супровід батьків, які виховують дитину із затримкою психічного розвитку (ЗПР). Підходи до трактування і розуміння затримки психічного розвитку дитини (ЗПР). Вплив розумової відсталості на загальний розвиток дитини? Основні показники психічного розвитку дитини. Супровід родини у період дошкільний період розвитку дитини із ЗПР. Допомога батькам у формуванні готовності дитини до навчання у школі? Особливості супроводу батьків при виборі закладу, де має навчатися дитина із ЗПР.	6	8
Тема 8	Тема 8. Супровід родини, яка виховує дитину з аутизмом. Аутизм; чинники, що зумовлюють виникнення аутизму. Особливості супроводу батьків, які виховують дитину з аутизмом. Можливості впливу батьків на розвиток дитини з аутизмом від 3-х до 7 років. Допомога батькам у виборі засобів розвитку, навчання та оволодінні системою альтернативної комунікації. Допомога батькам у виборі закладу освіти. Особливості роботи з батьками в організації навчання і розвитку дитини з аутизмом.	6	8
Тема 9	Тема 9. Супровід родини, яка виховує дитину з порушення слуху. Порушення слуху: причини. Коли потрібно перевіряти слух дитини? Супровід батьків у слухопротезуванні дитини. Супровід батьків у виборі закладу надання спеціальної допомоги дитині з порушенням слуху (спеціальні дитячі ясла-садочки; спеціальні групи при загальноосвітніх яслах-садочках; реабілітаційні центри). Допомога батькам в організації навчання і розвитку дитини із порушенням слуху у родині.	6	8
Тема 10	Тема 10. Супровід родин, які виховують дитину з порушенням зору. Перші ознаки порушень зору у дітей. Поширені причини порушень зору. Як попередити виникнення проблем із зором? А якщо вони	6	8

	з'явилися, як допомогти дитині? Вибір батьками дошкільного закладу для дитини із порушеним зором. Вибір батьками загальноосвітнього закладу для дитини із порушеним зором		
Тема 11	Тема 11. Соціальний супровід родини, яка виховує дитину з ООП. Суть соціального супроводу родини, яка опинилася в СЖО. Основні види соціальної роботи з родиною у СЖО. Форми роботи з родиною у СЖО. Принципи навчання дорослих. Правнича підтримка.	6	8
Тема 12.	Тема 12. Конференція студентів: «Актуальні проблеми соціального супроводу родин дітей з ООП: зарубіжний та вітчизняний досвід».	6	10
	Разом	72	100

11. Методи контролю

Поточний контроль і оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти: поточний контроль, підсумковий контроль і оцінювання навчальної діяльності (залік); оцінка за виконане індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Модульно-рейтингове оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS.

Критерії та порядок оцінювання здобувачів стаціонарної/заочної форм навчання з навчальної дисципліни «Супровід родин дітей з ООП»

Оцінювання якості знань здобувачів стаціонарної/заочної форм навчання в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Якість знань здобувачів стаціонарної/заочної форм навчання оцінюється за трьома компонентами:

- ✓ відповіді на семінарських заняття (0-80 балів);
- ✓ ІНДЗ (0-20 балів).

Підготовленість здобувачів на семінарських заняттях перевіряється і оцінюється за результатами усної або письмової відповіді на питання семінарських занять, що складені відповідно до змісту навчальної програми. За роботу на семінарському занятті студент може отримати максимум **8 балів**.

7-8 балів отримують здобувачі, які знають зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу; дали вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; виклали матеріал без помилок і неточностей.

5-6 балів отримують здобувачі, які знають зміст заняття та добре його розуміють, в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використали на достатньому рівні обов'язкову літературу; хоча на додаткові питання відповідають без помилок; виконують практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

3-4 бали отримують здобувачі при задовільному рівні розуміння змісту заняття, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Академічна доброчесність. До всіх здобувачів освітньо-професійної програми відбувається абсолютно рівне ставлення.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, усіх завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ІНДЗ, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Список рекомендованої літератури до курсу «Супровід родин дітей з ООП»

Основна

1. Бугера Ю. Ю., Гевчук Н. С., Дідик Н. М. Методи і форми соціально-реабілітаційної роботи з батьками, які виховують дитину з особливими освітніми потребами. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*. 2021. Вип. 17. С. 25–35.
2. Герасимова Н., Шульга І. Нові інклюзивні послуги бібліотеки. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2022. № 1 (27). С. 23–24.
3. Грицюк І. М., Міліщук С. О. Особливості використання комплексної нейропсихологічної корекції в шкільному середовищі. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. С. 179–185.

4. Грицюк І. М., Яцина Т. М. Психологічні особливості корекційної роботи в системі освіти дітей з вадами інтелекту. *Актуальні проблеми практичної психології у Волинському регіоні*. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. С. 22–27.
5. Гуламирян І. Сім'я, яка захищає: психологічна просвіта батьків. *Психолог*. 2020. № 9–10. С. 28–37.
6. Єфімова С. М. Налагодження партнерських стосунків з родинами. У кн.: *Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навчально-методичний посібник*. За заг. ред. Л. І. Даниленко. Київ, 2007. 128 с.
7. Ігнатенко К. В. Робота спеціалістів загальноосвітнього закладу з родинами дітей, що мають особливі освітні потреби. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3135/1/>.
8. Ілляшенко Т. Д., Жук Т. В. Проблема психолого-педагогічної допомоги батькам, які виховують дітей з особливими освітніми потребами. *Харківський осінній марафон психотехнологій 2019 : тези доповідей. Частина 2*. URL: http://lib.iitta.gov.ua/717936/1/Ілляшенко_Жук_2019_131-135.pdf.
9. Колупасва А. А., Наконечна Л. М. Інклюзивне навчання: вибір батьків. Харків : Ранок, ВГ «Кенгуру», 2018. 56 с.
10. Інклюзивне навчання за нозологіями. *Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
11. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник. За заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський : КПНПУ ім. І. Огієнка, 2015. 236 с.
12. Ковбасюк Т., Яценюк Л. Соціально-педагогічна підтримка батьків дітей з особливими освітніми потребами в закладах освіти. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 3 (103). С. 85–88.
13. Колишкін О. В. Особливості корекційної педагогічної роботи із сім'ями, що виховують дітей з особливими освітніми потребами. У кн.: *Соціальна підтримка сім'ї та дитини у соціокультурному просторі громади : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (11–12 листопада 2015 р.)*. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. С. 38–41.
14. Колупасва А. А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи. У кн.: *Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: монографія*. Київ : Педагогічна думка, 2007. 458 с.
15. Колупасва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: монографія. Київ : Педагогічна думка, 2007. 458 с.
16. Колупасва А. А., Найда Ю. М. Здійснення процесу оцінки та розробки індивідуального навчального плану. У кн.: *Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навчально-методичний посібник*. За заг. ред. Л. І. Даниленко. Київ, 2007. 128 с.
17. Магдисюк Л. І., Блаватна О. Б. Психологічна допомога сім'ї, яка виховує дитину із затримкою психічного розвитку. *Herald pedagogiki. Nauka i Praktyka*. 2020. № 52 (02/2020). С. 64–66.
18. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування : навчально-методичний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 332 с.
19. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
20. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів : навчально-методичний посібник. За заг. ред. М. А. Порошенко. Київ, 2018. 252 с.

21. Організація та методи роботи соціального педагога з дітьми із особливими потребами. URL: <https://studfile.net/preview/5602058/page:5>
22. Порадник для батьків нечуючих дітей. 2-ге вид., допов. Укл. Є. Твардовська та ін. Київ : УТОГ, 2015. 111 с.
23. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/9–675 від 25.09.2012 «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя». URL: [http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/1_9-675\(2\).doc](http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/1_9-675(2).doc)
24. Методичні рекомендації «Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах закладу освіти». URL: <https://kipt.sumdu.edu.ua/uk/studentam/sotsialno-psykholohichna-sluzhba/item/2496-metodychni-rekomendatsii-psykholohichnyisuprovid-ditei-z-osoblyvumyosvitnymy-potrebamyv-umovakhzakladu-osvity> (дата звернення: 10.10.2025).
25. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі : методичний посібник. Уклад. О. В. Коган та ін. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.
26. Приспособування шкільних приміщень до потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку. У кн.: Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навчально-методичний посібник. За заг. ред. Л. І. Даниленко. Київ, 2007. 128 с.
27. Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю : Указ Президента України № 678 від 03.12.2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/678/2015>
28. Продан Є. Організація психологічної допомоги батькам дітей з особливими освітніми потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2019. № 2. С. 14–20.
29. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник у 9 кн. За заг. ред. А. А. Колупасової. Київ, 2010. 363 с.
30. Романчук О. Неповносправна дитина в сім'ї та в суспільстві. Львів : Літопис, 2008. 334 с.

Додаткова

1. Горішна Н., Слозанська Г., Поліщук В. Аналіз сфери надання логопедичних послуг: національний та регіональний виміри. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. № 10 (134). С. 39–56.
2. Поліщук В., Цегельник Т., Пацула І., Шайнюк А. Формування соціальної зрілості у майбутніх фахівців спеціальної освіти у процесі позанавчальної діяльності у ЗВО. *Acta Paedagogica Volyniensis*. 2023. Вип. 6. С. 61–67. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.6.9>.
3. Поліщук В., Цегельник Т., Харчук Я. Можливості використання технології «шести капелюхів» у розвитку мислення школярів з дислексією (на прикладі вивчення дитячих творів К. Єгорушкіної). *Освіта. Інноватика. Практика*. 2024. Т. 12, № 6. С. 40–46. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i6-006>.
4. Поліщук В., Пришляк О., Цегельник Т. Вплив освітньо-наукових центрів при закладах вищої освіти на формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців. *Ввічливість. Humanitas*. 2024. № 1. С. 87–95. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.1.13>.
5. Софій Н. З., Найда Ю. М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. У кн.: Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навчально-методичний посібник. За заг. ред. Л. І. Даниленко. Київ, 2007. 128 с.
6. Софій Н. Інклюзивні ресурсні центри: канадський досвід та українські реалії. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2015. № 1. С. 34–40.
7. Таранченко О. М., Найда Ю. М. Врахування відмінностей розвитку та навчальної діяльності дітей з особливостями психофізичного розвитку в процесі навчання. У кн.:

Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навчально-методичний посібник. За заг. ред. Л. І. Даниленко. Київ, 2007. 128 с.

8. Хворова Г. М. Соціально-психологічні технології формування батьківської компетентності щодо дітей з аутизмом: дослідження батьківських характеристик. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. 2020. Вип. 3. С. 162–169.

9. Цегельник Т., Поліщук В. Роль вчителя-логопеда у психолого-педагогічному супроводі дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2023. Т. 11, № 10. С. 50–55. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol11i10-007>.

10. Цегельник Т., Поліщук В. А. Професійна підготовка майбутніх логопедів у ЗВО України: актуальність оновлення та організації науково-дослідної та практичної діяльності студентів. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Вип. 68, т. 2. С. 178–181. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085>.

11. Якнюнас Є. Є., Гусак Н. Є. Чинники батьківського стресу батьків, які виховують дитину з розладами аутистичного спектра. *Психологія та психосоціальні інтервенції*. 2019. Т. 2. С. 67–74.